

ישראל, עד שיבא הבקר ויאיר להם הקדוש ברוך הוא ויעבר שלטונם, ועל זה פי עלה השחר. דחוק היה בידו ותשש כחו, שהרי עבר הלילה. ועל זה יעקב החזיק בו וראה דיוקנו פדיוקנו של עשו, אבל לא כל כך בגלוי, ואז הודה לו על הברכות.

מה פתוב אחרי זה? (שם ל) כי על כן ראיתי פניך פראת פני אלהים ותרצני. שראה באותם הפנים של עשו פדמות שנראה לו סמאל ממש, שהרי בכל מקום שאדם נקשר, כך נראים פניו. ואתם קדושים עליונים, שכינה עמכם, ופניכם כאותם הפנים שלה, אשריכם! אמר, אם בדרך הזה הייתי הולך עמכם, הייתי יושב עמכם. כעת שאתם לדרךכם ואני לדרךי, אפרד מכם בדרך תורה. פתח ואמר, (תהלים קכז) שיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר. וכי שלמה אמר התשבחת הזו כשבנה את בית המקדש? לא כך, שהרי דוד המלך אמר לו בשביל שלמה בנו, כשבא נתן אצלו ואמר לו על שלמה שהוא יבנה את בית המקדש. ואחר כך דוד המלך הראה לשלמה בנו את דיוקן בית המקדש. פיון שראה דוד את דיוקן בית המקדש וכל תקוניו, אמר שירה על שלמה בנו, ואמר אם ה' לא יבנה בית וגו'.

דבר אחר שיר המעלות לשלמה - למלך שהשלום שלו. ושירה זו היא שירה ותשבחת על כל שאר השירה, ושירה זו עולה על כלן. אם ה' לא יבנה בית - שראה דוד המלך את כל אותם שבצעת העמודים שהבית הזה עומד עליהם שעומדים שורות שורות

ומזלות חייבא שלטא עלייהו דישאל, עד דייתי צפרא וננהיר לון קדשא בריך הוא, ויתעבר שלטניהון, ועל דא כי עלה השחר, דחיק הוה בידיה, ותשש חיליה, דהא אתעבר ליליא ועל דא אתתקף יעקב ביה, וחקא דיוקניה פדיוקנא דעשו, אבל לא באתגליא כל כך. וכדין אודי ליה על ברפאן.

מה פתיב לבתר, (בראשית לג) כי על כן ראיתי פניך פראות פני אלהים ותרצני. דחקא באינון אנפין דעשו פדיוקנא דאתחזי ליה סמאל ממש, דהא בכל אתר דבר נש אתקשר, הכי אתחזי באנפוי. ואתון קדישי עליונין שכינתא בהדיכו, ואנפין דלכון פאינון אנפין דילה, ופאין אתון. אמר אי ארחא חדא הוינא אזלי בהדיכו, הוינא נתבי עמכון, השתא דאתון לארחייכו, ואנא לארחי, אתפרש מנייכו במילי (דף קס"ד ע"א) דאורייתא.

פתח ואמר (תהלים קכז) שיר המעלות לשלמה אם יי' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו אם יי' לא ישמר עיר שוא שקד שומר. וכי שלמה אמר תושבחתא דא כד בנה בי מקדשא. לאו הכי, דהא דוד מלפא אמר ליה בגין שלמה מלפא בריה, כד אתא נתן לגביה, ואמר ליה על שלמה דאיהו יבני בי מקדשא. ולבתר דוד מלפא אחזי לשלמה בריה דיוקנא דבי מקדשא. פיון דחקא דוד דיוקנא דבי מקדשא, וכל תקוניו, אמר שירתא על שלמה בריה, ואמר אם יי' לא יבנה בית וגו'.

דבר אחר שיר המעלות לשלמה, למלפא דשלמא דיליה. והאי שירתא איהו שירתא ותושבחתא על כל שאר שירתא, ושירתא דא סלקא על פלהו. אם יי' לא יבנה בית, דחקא דוד מלפא, כל אינון עמודין

לכנות את הבית הזה. מעל כלם עומד בעל הבית שהולך על גביהם, ונותן להם כח ותקף לכל אחד ואחד כראוי.

ועד זה אמר דוד, אם המלך הזה שכל השלום שלו, שהוא בעל הבית, לא בונה את הבית הזה - שוא עמלו בוניו בו, אותם עמודים שעומדים לכנות על הבית הזה. אם ה' לא ישמר עיר - זה המלך שכל השלום שלו. שוא שקד שומר - זהו עמוד אחד שהעולם התפקן עליו, ומיהו? צדיק, שהרי הוא שומר את אותה העיר.

המשכן שעשה משה, תמיד היה יהושע עומד ושומר אותו, שהרי אין שמירתו - רק בזה שנקרא נער, שכתוב (שמות לג) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוף האהל. אחר כך משפן זה לא היה שמור אלא בשביל נער אחר, שכתוב (שמואל א ג) והנער שמואל משרת. (והיה מסדר שם) משום שאין שמירת המשפן אלא בנער. (אבל בית המקדש אינו כן, שאין שמירתו אלא בקדוש ברוך הוא, שכתוב אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר) ומיהו השומר הזה? אותו השומר המשפן שנקרא כן: נער מטטרון.

אבל אתם קדושים עליונים, אין שמירתכם כמו שמירת המשפן, אלא שמירתכם כשמירת בית המקדש, הקדוש ברוך הוא לבדו, שכתוב אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר. שהרי בכל זמן שצדיקים הולכים בדרך, הקדוש ברוך הוא שומר אותם תמיד, שכתוב ה' ישמר צאתך ובוואף. הלכו אחריו, ולוו אותו שלשה מילים, וחרו לדרבם. קראו עליו, (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, על פפים

שבועה, דהאי בית קאים עלייהו, דאינון קיימי שורין שורין, למבני האי בית. לעילא מפלהו קיימא מאריה דביתא דאזיל על גבייהו, ויהיב לון חילא ותוקפא, לכל חד וחד פדקא יאות. ועד דא אמר דוד, אי האי מלכא דשלמא כלא דיליה, דאיהו מאריה דביתא, לא בני להאי ביתא, שוא עמלו בוניו בו, אינון (פ) עמודים קיימין דקיימין למבני על האי ביתא. אם יי' לא ישמר עיר, דא מלכא דשלמא כלא דיליה. שוא שקד שומר, דא איהו חד קיימא דעלמא אתתקן עליה, ומנו. צדיק, דהא איהו נטיר לה להאי עיר.

משכנא דעבד משה, יהושע הוה קאים תדיר ונטיר ליה, דהא לית נטירו דיליה פר ביה דאקרי נער, דכתיב, (שמות לג) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוף האהל. לבתר האי משכנא לא הוה נטיר, אלא בגין נער אחרא, דכתיב, (שמואל א ג) והנער שמואל משרת, (והנה מסדר תמו) בגין דלית נטירו דמשכנא, אלא בנער. (אבל כי מקדשא לאו הכי ולא נטירו דיליה אלא בקודשא ברוך הוא דכתיב אם יי' לא ישמר עיר שוא שקד שומר) ומאן איהו שומר דא. ההוא הנטיר משכנא דאקרי הכי נער מטטרון.

אבל אתון קדישי עליונים, לאו נטירו דלכון בנטירו דמשכנא, אלא נטירו דלכון בנטירו דכי מקדשא, קדשא בריך הוא בלחודוי, דכתיב אם יי' לא ישמר עיר שוא שקד שומר, דהא בכל זמנא דצדיקיא אזלי בארשא, קדשא בריך הוא נטיר לון תדיר, דכתיב, (תהלים קכא) יי' ישמר צאתך ובוואף.

אזלו אבתריה, ואזופוהו תלת מלין, ואהדרו לארחייהו קרו עליה, (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, על פפים